

2006. szeptember 7., csütörtök

P6_TA(2006)0347

Vitaindító a halászati termékek ökocímke rendszereivel kapcsolatos közösségi megközelítésről

Az Európai Parlament állásfoglalása a vitaindítóról a halászati termékek ökocímke rendszereivel kapcsolatos közösségi megközelítésről (2005/2189(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság közleményére a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „Vitaindító a halászati termékek ökocímke rendszereivel kapcsolatos közösségi megközelítésről” címmel (COM(2005)0275),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,
 - tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) Halászati Bizottsága 2005. március 7–11-én Rómában tartott 26. ülése 780. sz. jelentésére,
 - tekintettel a Bizottság közleményére a környezetvédelmi követelményeknek a közös halászati politikába való integrálásával kapcsolatos közösségi cselekvési terv meghatározásáról (COM(2002)0186),
 - a Tanács és az Európai Parlament számára készített, „A halászati termékek piacának jövője az Európai Unióban: felelősség, partnerség és versenyképesség” című bizottsági közleményre (COM(1997)0719),
 - tekintettel a Tanács 2002. december 20-i 2371/2002/EK rendeletére a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Halászat Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A6-0219/2006),
- A. mivel ha a halászati termékek piacra juttatása olyan tanúsítvány kíséretében történik, mely bizonyítja, hogy az állatokat a környezetvédelmi fenntarthatóság követelményeinek megfelelően fogták be, nevelték, gyűjtötték be vagy dolgozták fel, az jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy mind a fogyasztók, mind a termelők közelebb kerüljenek a fenntartható halászati tevékenység céljaihoz;
- B. mivel azonban a halászati termékek vonatkozásában nincsenek nemzetközileg is elismert egységes követelmények a fenntarthatóság fogalmának meghatározásához;
- C. mivel az ökocímke rendszer részeként az ökológiai megközelítésnek mindig széles skálájú értékeléseken kell alapulnia;
- D. mivel az ökocímke és tanúsítási rendszernek több ismérven alapuló tisztázási rendszert kell előnyben részesítenie;
- E. mivel a FAO 1998 óta tanulmányozza a halászati és a vízikultúrákból származó termékek ökocímkezésének különböző aspektusait, és Halászati Bizottsága 2005 májusában e területre vonatkozó irányelveket bocsátott ki;
- F. mivel a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) 2001-es dohai értekezlete óta tanulmányozza ezt a kérdést, amelynek során világossá vált, hogy a fejlődő országok aggódnak, nehogy az ökocímke rendszer protekcionista túlzásokhoz vezessen a fejlettebb országokból származó termékek érdekében;

⁽¹⁾ HL L 358., 2002.12.31., 59. o.

2006. szeptember 7., csütörtök

- G. mivel a halászati termékek ökocímkézése révén javulhat a bizonyos halászterületekről való információgyűjtés (az adatok minőségének és megbízhatóságának javulása);
- H. mivel a sokféle ökocímke rendszer és az ezzel kapcsolatos követelmények burjánzása – a fogyasztói bizalmatlanság és zavarodottság előidézésével – azzal a veszéllyel jár, hogy a szóban forgó eszköz hitelét veszti;
- I. mivel az Európai Közösség nemrég írta alá a delfinek megóvásáról szóló nemzetközi programot és a kapcsolódó ökotanúsítási rendszert (Dolphin Safe);
- J. mivel különben is bebizonyosodott, hogy nem egyértelmű az ökocímke és a minőséget igazoló címke közötti különbség;
- K. mivel az Európai Unióban végzett bármiféle halászati tevékenységnek meghatározása folytán eleve fenntarthatónak kell lennie, hiszen a 2371/2002/EK rendelet értelmében eleget kell tenniük az ide vonatkozó közösségi rendelkezéseknek;
1. üdvözli a Bizottság közleményét, amely vitát kezdeményez a halászati termékek ökocímkézésére vonatkozó programok közösségi megközelítéséről;
 2. ugyanakkor kifejezi sajnálkozását a Bizottság közleményének késedelme miatt, amely miatt elterjedhetnek a hatóságilag ellenőrizetlen, magánkezdeményezésű ökocímkék, és ez a helyzet a fogyasztók és a termelők körében egyaránt hitelvesztést és zavarodottságot okoz;
 3. másfelől felhívja rá a figyelmet, hogy a fenntartható fejlődésnek egyre nagyobb jelentőséget tulajdonító fogyasztók számára alkalmazott számos ilyen jellegű címke igazi célja a vásárlás ösztönzése, miközben a fogyasztók számára nem is adnak semmilyen tényleges garanciát a fenntartható fejlődés vonatkozásában;
 4. úgy véli, hogy a jelenleg működő rendszerek széles skálája tovább bonyolítja a kérdést, és hogy a jövőbeli javaslatokat nem szabad úgy kidolgozni, hogy a már piacon lévők számára kereskedelmi előnyt biztosítsanak;
 5. tudomásul veszi, hogy a Bizottság jelenleg csupán általános és nem részletes tartalmi vitát kíván indítani, és ennek megfelelően egyelőre nem tesz javaslatot olyan követelményekre, amelyek alapján az ökocímkézés közösségi szinten megvalósulhatna; ugyanakkor sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság maga csak igen szerény mértékben járul hozzá az általa beindítani kívánt – egyelőre teljesen nyitott és átgondolatlan – vitához;
 6. nehezményezi a törekvés hiányát közleményből, és úgy ítéli meg, hogy a választott opció (amely minimális követelmények meghatározásában áll az ökocímke fakultatív programjai számára) nem felel meg az érintett kihívásoknak; úgy ítéli meg, hogy biztosítani kell a piacon megjelenő mindennemű címke független ellenőrzését, szavatolva teljes mértékű megbízhatóságát és hitelességét a fogyasztó számára;
 7. szót emel a kisipari halászat fokozottabb európai szintű elismerése mellett; továbbá kéri, hogy egy ökocímke rendszer esetleges bevezetését megelőzően egyeztessenek az érintett felekkel, többek között a kisipari halászati ágazat képviselőivel, illetve vegyék tekintetbe javaslataikat;
 8. úgy véli, hogy egy címke csak akkor lehet teljesen hatékony, ha egyedi és a vásárlók számára könnyen érthető, így téve lehetővé, hogy azokat a termékeket válasszák, amelyek megőrzik a halállomány fenntarthatóságát;
 9. ezért bátorítja a Bizottságot, hogy mélyítse el azt széles körű vitát, amelybe valamennyi érintett fél bekapcsolódhat, s amely lehetővé teszi a jelenleg függőben lévő számos fontos kérdés elmélyült megvitatását;
 10. alapjában egyetért a közlemény 4. pontjában felsorolt fenntarthatósági, harmonizációs, nyomon követhetőségi, átláthatósági, tárgyilagossági és megkülönböztetésellenes célokkal; úgy ítéli meg, hogy egy egységes európai uniós ökocímke létrehozása bürokratikus kényelmetlenségekkel jár;

2006. szeptember 7., csütörtök

11. meggyőződése, hogy a megbízható ökocímkek használata – mivel egyértelmű dokumentációt követel meg a halak származását illetően – hatékony eszköz lehetne az illegális, nem szabályozott és nem bejelentett halászat elleni küzdelemben, megnehezítve az illegálisan főtt hal piacra jutását;
12. felkéri a Bizottságot annak pontosabb ismertetésére, hogy mit ért a „közösségi szintű hatósági címkézés” fogalmán, mivel a közleményben szereplő 2. („A hal- és halászati termékek egységes közösségi ökocímke rendszerének létrehozása”) és 3. („Minimumkövetelmények meghatározása az önkéntes ökocímke rendszerekkel kapcsolatban”) választási lehetőség elemzése zavart kelthet, mivel nemzetközi szinten különböző elképzelések léteznek egy ilyen rendszer szabadalmaztatására vonatkozólag;
13. úgy véli, hogy egy ökocímke és tanúsítási rendszer felállítását követően a Bizottságnak elő kellene mozdítania és el kellene magyaráznia a folyamat összes résztvevője körében; úgy véli, hogy a fogyasztók megtévesztésének elkerülése érdekében a Bizottságnak biztosítania kell azt is, hogy a címkézésért és tanúsításért felelős testületek által meghatározott szabályoknak való megfelelés teljes egészében garantált;
14. sürgeti a Bizottságot, hogy hat hónapon belül, a széles körű vita fejleményeitől függően, adjon ki közleményt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak azokról a minimumkövetelményekről és irányelvekről, amelyeket a halászati termékekre vonatkozó közösségi ökocímke rendszernek ki kellene elégítenie;
15. sürgeti a Bizottságot, hogy a halászati termékekre vonatkozó európai uniós ökocímke rendszer alapjainak kidolgozása során vegye figyelembe az ide vonatkozó – különösen a FAO által kimunkált – nemzetközi követelményeket, s ennek megfelelően ügyeljen rá, hogy a rendszer, egyebek mellett:
 - a) megfeleljen a FAO felelős halászatra vonatkozó magatartási kódexének és más nemzetközi szervezetek – így az ENSZ és a WTO – határozatainak;
 - b) fakultatív jellegű legyen és biztosítsa a környezet magasabb szintű védelmét, ugyanakkor ne sugallja azt, hogy a címkével nem rendelkező termékek gyengébb minőségűek;
 - c) minden szempontból legyen átlátható, beleértve a szervezeti struktúrát és a pénzügyi támogatások formáit is;
 - d) ne legyen hátrányosan megkülönböztető, ne állítson akadályokat a kereskedelem elé (különösen a fejlődő országok vonatkozásában), biztosítsa a tisztességes verseny feltételeit;
 - e) a rendszert a Bizottság hozza létre, amely gondoskodna működési szabályainak kidolgozásáról, egyidejűleg biztosítva a hitelesítésre és tanúsításra szakosodott intézmények függetlenségét, melyek alapvető eszközei valamennyi eljárási garancia biztosításának, valamint a címkéken szereplő állítások hitelességét;
 - f) tartalmazzon olyan, komoly tudományos elemzésekre épülő fenntarthatósági követelményeket, amelyek követelményszintje magasabb, mint a saját források kezelésének közösségi rendszerében szokásos követelményeké; e követelmények – a különféle halászati termékektől függően – lehetnek általános és specifikus jellegűek egyaránt;
 - g) garantálja a címkéken feltüntetett információk hitelességét, ami azt is jelenti, hogy valamennyi termék esetében ügyelni kell a tárolási lánc követelményeinek betartására a halászhajótól egészen a végfelhasználóig, azaz – annak ellenőrzésével, hogy valamennyi címkézett termék eleget tesz az előírt specifikációknak – gondoskodni szükséges a tanúsítás nyomon követéséről;
 - h) tartalmazzon megbízható és független ellenőrzési és auditálási eljárásokat;
 - i) legyen kellőképpen nyilvános;
 - j) javasolja, hogy a termékértékelés végső eredménye jelenjen meg a címkén, még hozzá a fogyasztók számára jól látható és könnyen érthető módon;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa állásfoglalását a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.